

Tillkännagivande om samarbete mellan nationella domstolar och kommissionen på området statligt stöd

(95/C 312/07)

Syftet med tillkännagivandet är att ge ledning för samarbetet mellan nationella domstolar och kommissionen på området statliga stöd. Tillkännagivandet begränsar på intet sätt de rättigheter som EG-rätten tilldelar medlemsstaterna, enskilda personer eller företag. Det är utan rättsverkan på varje tolkning av EG-rätten som Europeiska gemenskapernas domstol eller förstainstansrätt kan komma att ge. Slutligen söker det inte på något sätt inkräkta på det sätt på vilket nationella domstolar fullgör sina skyldigheter.

I. INLEDNING

1. Avskaffandet av de inre gränserna mellan medlemsstaterna gör det möjligt för företag i gemenskapen att utvidga sin verksamhet inom hela den inre marknaden och för konsumenter att dra nytta av den ökade konkurrensen. Dessa fördelar får inte äventyras genom en snedvridning av konkurrensen orsakad av att stöd oriktigt ges till företag. Fullbordandet av den inre marknaden understryker därför ånyo vikten av att upprätthålla gemenskapens konkurrenspolitik.
2. Domstolen har meddelat ett antal viktiga domar om tolkning och tillämpning av artikel 92 och 93 i Romfördraget. Förstainstansrätten har numera behörighet beträffande rättsliga åtgärder som vidtas av enskilda parter mot kommissionens beslut om statligt stöd och kommer därför att bidra till utvecklingen av rättspraxis inom detta område. Kommissionen ansvarar för den dagliga tillämpningen av konkurrensreglerna under förstainstansrättens och domstolens tillsyn. Offentliga myndigheter och domstolar i medlemsstaterna samt gemenskapens domstolar och kommissionen tar var för sig på sig uppgifter och skyldigheter för att upprätthålla Romfördragets bestämmelser om statligt stöd i enlighet med de principer som fastställs genom EG-domstolens rättspraxis.
3. En korrekt tillämpning av konkurrenspolitiken inom den inre marknaden kan kräva ett effektivt samarbete mellan kommissionen och de nationella domstolarna. Detta tillkännagivande förklarar hur kommissionen avser att bistå nationella domstolar genom att införa ett närmare samarbete vid tillämpningen av artikel 92 och 93 i enskilda fall. Det uttrycks ofta en oro över att kommissionens slutgiltiga beslut i mål om statligt stöd fattas en tid efter det att snedvridningen av konkurrensen har skadat tredje mans

intressen. Eftersom kommissionen inte alltid har möjlighet att agera snabbt för att tillvarata tredje mans intressen i ärenden som rör statligt stöd kan nationella domstolar vara bättre lämpade att säkerställa att överträdelse av den sista meningen i artikel 93.3 åtgärdas och gottgörs.

II. BEFOGENHETER ⁽¹⁾

4. Kommissionen är den administrativa myndighet som ansvarar för genomförande och utveckling av kon-

⁽¹⁾ Domstolen har beskrivit kommissionens och de nationella domstolarnas roller på följande sätt:

⁹9. Beträffande kommissionens roll påpekade domstolen i sin dom i mål 78/76 Steinike und Weinlig mot Tyskland [1977] Rec. 595 i punkt 9 att avsikten med att i artikel 93 i fördraget fastställa att stöd ständigt skall granskas och kontrolleras av kommissionen är att slutsatsen att stöd kan vara oförenligt med den gemensamma marknaden skall dras genom ett lämpligt förfarande, under förutsättning av att domstolen godkänner detta, som det är kommissionens ansvar att inleda.

10. Beträffande de nationella domstolarnas roll förklarade domstolen i samma dom att talan får väckas i nationella domstolar med yrkande att dessa domstolar tolkar och tillämpar det stödbegrepp som avses i artikel 92 för att fastställa huruvida statligt stöd som har införts utan att det förhandsgranskningsförfarande som anges i artikel 93.3 har iakttagits borde ha underställts detta förfarande.

11. De nationella domstolarnas deltagande är en följd av den direkta verkan som den sista meningen i artikel 93.3 i fördraget har förklarats ha. I detta avseende förklarade domstolen i sin dom i mål 120/73 Lorenz mot Tyskland [1973] Rec. 1471 att den omedelbara verkan av det förbud mot genomförande som avses i den artikeln omfattar allt stöd som har genomförts utan att ha anmälts eller, om det har anmälts, som genomförs under granskningsperioden och, om kommissionen påbörjar ett kontraktiskt förfarande, fram till det slutgiltiga beslutet.

14. ... Den huvudsakliga och exklusiva roll som tilldelats kommissionen genom artiklarna 92 och 93 i fördraget, vilken ligger i att förklara stödåtgärd som oförenlig med den gemensamma marknaden där så är lämpligt, skiljer sig i grunden från nationella domstolarnas roll när det gäller att skydda rättigheter som enskilda personer åtnjuter som en följd av den direkta verkan av förbudet enligt den sista meningen i artikel 93.3 i fördraget. Medan kommissionen skall undersöka det föreslagna stödets förenlighet med den gemensamma marknaden, även i det fall medlemsstaten handlat i strid med förbudet att verkställa stöd, kan ej nationella domstolar göra mer än att upprätthålla enskilda personers rättigheter, när de ställts inför ett möjligt brott av statliga myndigheter mot förbudet i den sista meningen i artikel 93.3, i avvaktan på ett slutgiltigt beslut från kommissionen."

Domstolens dom i mål C 354/90, Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires och Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon mot Frankrike, [1991] Rec. I-5505, (punkterna 9–11 och 14, s. 5527).

kurrenspolitiken i gemenskapens allmänna intresse. Nationella domstolar ansvarar för skydd av rättigheter och verkställande av skyldigheter, vanligtvis på begäran av enskilda parter. Kommissionen skall granska alla stödåtgärder som omfattas av artikel 92.1 för att bedöma om de är förenliga med den gemensamma marknaden. Nationella domstolar skall säkerställa att medlemsstaterna uppfyller sina skyldigheter enligt förfarandereglerna.

5. Den sista meningen i artikel 93.3 (i fetstil nedan) är direkt gällande i medlemsstaternas rättsordningar:

”Kommissionen skall underrättas i så god tid att den kan yttra sig om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder. Om den anser att någon sådan plan inte är förenlig med den gemensamma marknaden enligt artikel 92, skall den utan dröjsmål inleda det förfarande som anges i punkt 2. **Medlemsstaten i fråga får inte genomföra åtgärden förrän detta förfarande lett till ett slutgiltigt beslut.**”

6. Det förbud mot genomförande som avses i den sista meningen i artikel 93.3 omfattar allt stöd som har genomförts utan att ha anmälts^(?) eller, om det har anmälts, som genomförs under granskningsperioden och, om kommissionen inleder det kontradiktoriska förfarandet, fram till det slutgiltiga beslutet^(*).

7. En domstol måste naturligtvis avgöra om de planerade åtgärderna utgör statligt stöd enligt innebörden i artikel 92.1^(*) innan den fattar ett beslut i enlighet med den sista meningen i artikel 93.3. Denna viktiga fråga ägnas stor uppmärksamhet i kommissionens

beslut och i domstolens rättspraxis. Följaktligen måste en vid tolkning av begreppet statligt stöd göras så att det inte bara omfattar subventioner utan också skattelättnader och investeringar med statliga medel som görs under omständigheter då en privat investerare inte skulle ha givit stöd^(?). Stödet skall komma från ”staten”, vilket omfattar alla nivåer, uttryck och förgreningar av statlig myndighet^(*). Stödet skall gynna vissa företag eller produktion av vissa varor, detta för att skilja mellan statligt stöd på vilket artikel 92.1 är tillämplig från allmänna åtgärder på vilka artikeln inte är tillämplig^(?).

8. Endast kommissionen kan besluta att statligt stöd är ”förenligt med den gemensamma marknaden”, dvs. tillåtet.

9. Vid tillämpning av artikel 92.1 får de nationella domstolarna naturligtvis begära att EG-domstolen meddelar ett förhandsavgörande i enlighet med artikel 177 i Romfördraget och skall i själva verket göra detta under vissa omständigheter. De får också begära bistånd från kommissionen genom att begära ”juridiska eller ekonomiska upplysningar”, se domstolens Delimitis-beslut^(*) avseende artikel 85.

^(?) Med undantag för ”befintligt” stöd. Sådant stöd får genomföras fram till dess kommissionen har beslutat att det är oförenligt med den gemensamma marknaden: se domstolens dom i mål C-387/92, Banco de Crédito Industrial, numero Banco Exterior de España mot Ayuntamiento de Valencia, [1994] Rec. I-877; och i mål C-44/93, Namur-Les Assurances du Crédit mot Office National du Ducroire och Belgien [1994], Rec. I-3829.

^(*) Mål C-354/90, se fotnot 1, punkt 11, s. 5527.

^(*) Se domstolens dom i mål 78/76, Steinlike och Weinlig mot Tyskland [1977] Rec. 595 punkt 14: ”... en nationell domstol kan ha skäl att tolka och tillämpa det stödbegrepp som avses i artikel 92 för att fastställa huruvida statligt stöd som har införts utan iakttagande av det förfarande för förhandsgranskning som föreskrivs i artikel 93.3 borde ha underställts detta förfarande.”

^(*) För en nyligen gjord formulering, se generaladvokat Jacobs yttrande i de förenade målen C-278/92, C-279/92 och C-280/92, Spanien mot Kommissionen, punkt 28: ”... statligt stöd ges om en medlemsstat gör medel tillgängliga för ett företag som normalt inte skulle ha tillhandahållits av en privat investerare vid tillämpning av normala affärsmässiga kriterier och utan beaktande av andra hänsynstaganden av social, politisk eller filantropisk natur.”

^(*) Domstolen förklarade i mål 290/83, Kommissionen mot Frankrike, [1985] Rec. 439 (punkt 14, s. 449) att: ”... förbudet i artikel 92 täcker alla stöd som ges av en medlemsstat eller ges från statliga källor och det är inte nödvändigt att göra åtskillnad mellan fall där stödet ges direkt av staten och fall där det ges genom statliga eller privata organisationer som tillskapats eller utnämns för att förvalta stödet.”

^(*) Ett klart uttalande om denna skillnad återfinns i generaladvokat Darmons yttrande i de förenade målen C-72 och C-73/91, Sloman Neptun [1993] Rec. I-887.

^(*) Domstolens dom i mål C-234/89, Delimitis mot Henninger Bräu, [1991] Rec. I-935. Kommissionens tillkännagivande om samarbete mellan nationella domstolar och kommissionen vid tillämpning av artikel 85 och 86 i Romfördraget, EGT nr C 39, 13.2.1993, s. 6. Se generaladvokat Lenz yttrande i mål C-44/93, fotnot 2 ovan (punkt 106). Se även mål C-2/88 Imm, Zwartveld [1990] Rec. I-3365, punkt 1, s. 3366 och I-4405, punkt 10, s. 4410 och 4411: ”Gemenskapens institutioner är skyldiga att uppriktigt samarbeta med de juridiska myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för säkerställande av att gemenskapens lagstiftning tillämpas och respekteras i den nationella rättsordningen.”

10. Den nationella domstolens uppgift är att tillvarata rättigheter som enskilda åtnjuter som en följd av förbudets direkta effekt enligt den sista meningen i artikel 93.3. Domstolen skall anlita alla lämpliga åtgärder och rättsmedel och tillämpa alla relevanta bestämmelser i den nationella lagstiftningen för att ge verkställighet åt den direkta effekt av denna skyldighet som fördraget ålägger medlemsstaterna⁽⁹⁾. En nationell domstol skall i ett mål inom sin jurisdiktion tillämpa EG-rätten i sin helhet och skydda de rättigheter som EG-rätten ger enskilda personer. Den måste därför bortse från varje bestämmelse i den nationella lagstiftningen som kan strida mot EG-rätten, oberoende om den tillkommit före eller efter gemenskapsregeln⁽¹⁰⁾. Domstolen kan i förekommande fall och i enlighet med tillämpliga regler i den nationella lagstiftningen och EG-domstolens framväxande rättspraxis⁽¹¹⁾ bevilja interimistisk åtgärd, till exempel genom att beordra att belopp som har betalats ut olagligt skall spärras eller återbetalas, samt bevilja skadestånd till parter vars intressen har skadats.

11. Domstolen har förklarat att den fulla verkan av gemenskapens bestämmelser skulle försvagas liksom det skydd av rättigheter som de ger om enskilda personer inte kan erhålla gottgörelse när deras rättigheter kränks genom en överträdelse av gemenskapens lagstiftning för vilken en medlemsstat kan göras ansvarig⁽¹²⁾. Principen enligt vilken en stat skall vara ansvarig för förluster och skador som åsamkats enskilda till följd av överträdelser av gemenskapens

lagstiftning för vilka staten kan göras ansvarig är en väsentlig del av fördragets system⁽¹³⁾. En nationell domstol som i ett mål som rör gemenskapens lagstiftning anser att det enda som hindrar den från att bevilja interimistisk upprättelse är att en nationell bestämmelse skall åsidosätta denna bestämmelse⁽¹⁴⁾.

12. Dessa principer gäller vid överträdelser av gemenskapens konkurrensregler. Enskilda personer och företag skall kunna använda sig av alla förfaranderegler och rättsmedel som enligt den nationella lagstiftningen på samma villkor skulle tillämpas vid en jämförbar överträdelse av den nationella lagstiftningen. Denna likhet i behandling avser inte bara när en överträdelse av en gemenskapsbestämmelse med direkt effekt blivit slutgiltigt konstaterad, utan omfattar även alla rättsmedel som kan bidra till ett effektivt rättsskydd. Följaktligen måste nationella domstolar kunna vidta interimistiska åtgärder för att upphäva åtgärder som strider mot gemenskapens lagstiftning och bevilja ersättning för skador som åsamkats till följd av sådana åtgärder.

III. KOMMISSIONENS BEGRÄNSADE BEFOGENHETER

13. Tillämpning av gemenskapens konkurrenslagstiftning av de nationella domstolarna innebär betydande fördelar för enskilda personer och företag. Kommissionen kan inte bevilja skadestånd för förluster som åsamkats till följd av en överträdelse av artikel 93.3. Sådana anspråk kan endast väckas i de nationella domstolarna. Nationella domstolar kan vanligtvis vidta interimistiska åtgärder och snabbt fatta beslut om att överträdelser skall upphöra. I nationella domstolar kan ett anspråk enligt gemenskapens lagstiftning kombineras med ett anspråk enligt den nationella lagstiftningen. Detta är inte möjligt i ett förfarande inför kommissionen. Dessutom kan domstolar besluta att den förlorande parten skall betala båda parternas rättegångskostnader, vilket inte är möjligt i det administrativa förfarandet inför kommissionen.

IV. TILLÄMPNING AV ARTIKEL 93.3

14. Medlemsstaterna är skyldiga att underrätta kommissionen om alla planer på att bevilja stöd eller att ändra planer som redan har godkänts. Detta gäller också i fråga om stöd som kan vara berättigat till

⁽⁹⁾ Som domstolen förklarade i mål C-354/90, se fotnot 1, punkt 12, s. 5528: "... giltigheten i åtgärder som verkställer stöd påverkas om nationella myndigheter handlar i strid mot den sista meningen i artikel 93.3 i fördraget. Nationella domstolar skall ge enskilda personer som påverkas av sådana överträdelser visshet om att alla nödvändiga slutsatser kommer att dras, i enlighet med den nationella lagstiftningen, vad gäller giltigheten i åtgärder som verkställer stödet, indrivning av ekonomiskt stöd som beviljats i strid mot den bestämmelsen och eventuella tillfälliga åtgärder."

⁽¹⁰⁾ Mål 106/77, *Amministrazione delle finanze dello stato mot Simmenthal*, [1978] Rec. 629, (punkt 21, s. 644). Se även mål 213/89 *The Queen mot Secretary of State for Transport*, ex parte: *Factortame Ltd et al.*, [1990] Rec. I-2433, s. 2475.

⁽¹¹⁾ De förenade målen C-6/90 och C-9/90, *Andrea Francovich et al. mot Italien*, [1991] Rec. I-5357. Andra viktiga mål som rör nationella domstolars ansvar för att tillämpa gemenskapslagstiftningen är framlagda för domstolens avgörande: Mål C-48/93, *The Queen mot Secretary of State for Transport*, ex parte: *Factortame Ltd and others*, EGT nr C 94, 3.4.1993, s. 13; mål C-46/93, *Brasserie du Pêcheur SA mot Tyskland*, EGT nr C 92, 2.4.1993, s. 4; mål C-312/93, *SCS Peterbroeck, Van Campenhout & Cie mot belgiska staten*, EGT nr C 189, 13.7.1993, s. 9, mål C-430 och C-431/93, *J. Van Schindel and J. N. C. Van Veen mot Stichting Pensioenfonds voor Fysiotherapeuten*, EGT nr C 338, 15.12.1993, s. 10.

⁽¹²⁾ *Francovich*, se fotnot 11, punkt 33, s. 5414.

⁽¹³⁾ *Francovich*, se fotnot 11, punkt 35, s. 5414.

⁽¹⁴⁾ *The Queen mot Secretary of State for Transport*, ex parte: *Factortame Ltd et al.*, se fotnot 10, s. 2475.

automatiskt godkännande enligt artikel 92.2 eftersom kommissionen måste kontrollera att de nödvändiga villkoren uppfylls. Det enda undantaget till skyldigheten om anmälan gäller stöd som betraktas som obetydligt eftersom det inte har någon betydande påverkan på handeln mellan medlemsstaterna (de minimis-regeln) och därför inte omfattas av artikel 92.1 (¹⁵).

15. Kommissionen tar emot anmälningar om allmänna stödordningar eller stödprogram, liksom planer om beviljande av stöd till enskilda företag. När en ordning har bemyndigats av kommissionen behöver normalt inte enskilda beviljanden av stöd enligt denna ordning anmälas. Enligt vissa stödregler och rambestämmelser för särskilda näringsgrenar eller särskilda kategorier av stöd krävs separata anmälningar om allt stöd som beviljas eller om stöd som överstiger ett visst belopp. Separata anmälningar kan också krävas i vissa fall genom villkoren för kommissionens bemyndigande av en bestämd stödordning. Medlemsstaterna skall göra en anmälan om stöd som de önskar bevilja utanför ramarna för en bemyndigad stödordning. Anmälan krävs avseende planerade åtgärder, däribland planer att göra ekonomiska överföringar av statliga medel till företag inom den offentliga eller den privata sektorn, vilka kan omfatta stöd enligt innebörden i artikel 92.1.

16. Den första frågan som nationella domstolar har att ta ställning till i en process enligt den sista meningen i artikel 93.3 är om åtgärden utgör ett nytt eller redan existerande statligt stöd enligt innebörden i artikel 92.1. Den andra frågan som skall besvaras är om åtgärden har anmälts antingen separat eller som en del av en stödordning och, om så är fallet, om kommissionen har haft tillräcklig tid för att fatta ett beslut (¹⁶).

17. Beträffande stödordningar anser EG-domstolen en period av två månader vara "tillräcklig tid", varefter den berörda medlemsstaten, efter att ha givit kommissionen förhandsanmälan, kan genomföra den anmälda åtgärden (¹⁷). Kommissionen förkortar frivilligt denna period till 30 arbetsdagar för enskilda fall och till 20 arbetsdagar enligt det "påskyndade" förfarandet. Perioderna löper från den tidpunkt då kommissionen har förväntat sig om att de upplysningar som medlemsstaten lagt fram är tillräckliga för att den skall kunna fatta ett beslut (¹⁸).

18. Om kommissionen har beslutat att inleda det förfarande som fastställs i artikel 93.2 skall perioden under vilken genomförande av stödåtgärden är förbjuden löpa fram till dess kommissionen har fattat ett beslut om godkännande. För stödåtgärder som inte har anmälts finns ingen tidsfrist för kommissionens beslutsprocess även om kommissionen skall agera så skyndsamt som möjligt. Stöd får inte beviljas före kommissionens slutgiltiga beslut.

19. Om kommissionen inte har fattat ett beslut angående en stödåtgärd kan nationella domstolar få vägledning vid tolkningen av gemenskapsrätten av förstainstansrättens och domstolens rättspraxis, liksom av beslut som kommissionen har fattat. Kommissionen har offentliggjort en rad allmänna tillkännagivanden som kan vara till hjälp i detta sammanhang (¹⁹).

20. De nationella domstolarna bör på detta sätt kunna avgöra huruvida åtgärden i fråga är olaglig enligt artikel 93.3 eller inte. Om domstolarna är osäkra, kan och i vissa fall skall de uppskjuta förhandlingarna och begära att domstolen meddelar ett förhandsavgörande i enlighet med artikel 177.

21. Om de nationella domstolarna meddelar en dom i vilken konstateras att artikel 93.3 inte har iakttagits skall de fastställa att åtgärden i fråga strider mot EG-rätten och vidta lämpliga åtgärder för att skydda enskilda personers och företags rättigheter.

V. RESULTAT AV KOMMISSIONENS BESLUT

22. Domstolen har funnit (²⁰) att en nationell domstol är bunden av ett beslut som kommissionen riktat mot en medlemsstat enligt artikel 93.2 om mottagaren av stödet i fråga försöker ifrågasätta giltigheten av beslutet som han har underrättats om skriftligen av den berörda medlemsstaten och om han har underlåtit att föra talan om upphävande av beslutet inom den tidsfrist som föreskrivs i artikel 173 i Romfördraget.

VI. SAMARBETE MELLAN NATIONELLA DOMSTOLAR OCH KOMMISSIONEN

23. Kommissionen inser att de principer som läggs fram ovan för tillämpning av artikel 92–93 av nationella domstolar är komplicerade och ibland inte tillräckligt utvecklade för att göra det möjligt för domstolarna att utöva sin funktion på ett korrekt sätt. Nationella domstolar kan därför begära bistånd från kommissionen.

(¹⁵) Se punkt 3.2 i gemenskapens riktlinjer för statligt stöd till små och medelstora företag, EGT nr C 213, 19.8.1992, s. 2, och skrivelse till medlemsstaterna ref. IV/D/06878 av den 23 mars 1993, *Competition Law in the European Communities*, Vol. II.

(¹⁶) Mål 120/73, *Lorenz mot Tyskland*, [1973] Rec. 1471.

(¹⁷) Mål 120/73, *Lorenz mot Tyskland*, (se fotnot 16, punkt 4, s. 1481); se även mål 84/42, *Tyskland mot kommissionen* [1984] Rec. 1451, punkt 11, s. 1488.

(¹⁸) Kommissionen har utfärdat en handledning till sitt förfarande i ärenden om statliga stöd; se *Competition Law in the European Communities*, Vol. II.

(¹⁹) Kommissionen offentliggör och uppdaterar då och då ett kompendium om regler beträffande statligt stöd (*Competition Law in the European Communities*, Vol. II).

(²⁰) Mål C-188/92. *TWD Textilwerke Deggendorf GmbH mot Tyskland*, [1994] Rev. I-833, se även mål 77/72, *Capolongo mot Maya* [1973] Rec. 611.

24. I artikel 5 i Romfördraget fastställs principen om lojalt och ständigt samarbete mellan gemenskapens institutioner och medlemsstaterna i syfte att uppnå målen i fördraget, däribland genomförande av artikel 3g som föreskriver upprättandet av en ordning som säkerställer att konkurrensen inom den inre marknaden inte snedvrids. Denna princip innebär skyldigheter och plikter i fråga om ömsesidigt bistånd för både medlemsstaterna och gemenskapens institutioner. Enligt artikel 5 har kommissionen skyldighet att samarbeta med de rättsliga myndigheter i medlemsstaterna som ansvarar för säkerställande av att gemenskapsrätten tillämpas och respekteras i den nationella rättsordningen.
25. Kommissionen anser sådant samarbete vara grundläggande för att säkerställa en strikt, effektiv och konsekvent tillämpning av gemenskapens konkurrenslagstiftning. Dessutom är de nationella domstolarnas medverkan vid tillämpning av konkurrenslagstiftningen beträffande statligt stöd nödvändig för att artikel 93.3 skall ha någon verkan. Fördraget ålägger kommissionen att följa det förfarande som fastställs i artikel 93.2 innan den får beordra återbetalning av stöd som är oförenligt med den gemensamma marknaden⁽²¹⁾. Domstolen har fastslagit att artikel 93.3 har direkt effekt och att en stödåtgärds olaglighet samt de konsekvenser denna ger upphov till aldrig kan godkännas i efterhand genom att kommissionen beslutar att godkänna en stödåtgärd. Tillämpning av bestämmelserna om anmälan avseende statligt stöd utgör därför en väsentlig länk i kedjan av eventuella rättsliga åtgärder som kan vidtas av enskilda personer och företag.
26. Mot bakgrund av detta avser kommissionen att arbeta för närmare samarbete med nationella domstolar på följande sätt.
27. Kommissionen har ett åtagande att föra en öppen och genomblickbar politik. Kommissionen för denna politik så att de berörda parterna kan erhålla användbar information om tillämpningen av konkurrensreglerna. För detta ändamål kommer den att fortsätta att offentliggöra så mycket information som möjligt om rättsliga ärenden avseende statligt stöd och om politiken på detta område. Domstolens och förstainstansrättens rättspraxis, allmänna texter om statligt stöd som offentliggjorts av kommissionen, beslut fattade av kommissionen, kommissionens årliga rapporter om konkurrenspolitiken och den månatliga Europeiska unionens bulletin kan vara av hjälp för nationella domstolar vid granskningen av enskilda fall.
28. Om dessa allmänna riktlinjer är otillräckliga kan de nationella domstolarna, inom ramen för den nationella processrätten, be kommissionen om information av procedurmässig natur för att göra det möjligt för dem att få veta om ett visst ärende behandlas av kommissionen, om ett ärende har anmälts eller om kommissionen officiellt har inlett ett förfarande eller fattat något annat beslut. Om nödvändigt kan de nationella domstolarna också fråga kommissionen om hur mycket tid den kan behöva för att fatta ett slutgiltigt beslut, för att få ledning huruvida förhandlingen i målet bör skjutas upp eller om interimistiska åtgärder måste vidtas.
29. De nationella domstolarna kan också rådgöra med kommissionen i de fall tillämpningen av artikel 92.1 eller 93.3 ger upphov till särskilda svårigheter. Vad gäller artikel 92.1 kan sådana svårigheter särskilt röra fastställandet av att en åtgärd utgör statligt stöd, den eventuella snedvridning av konkurrensen som den kan ge upphov till samt påverkan på handeln mellan medlemsstaterna. Domstolarna kan därför rådfråga kommissionen om dess sedvanliga praxis på dessa områden. De kan erhålla information från kommissionen om sakuppgifter, statistik, marknadsstudier och ekonomiska analyser. Om möjligt skall kommissionen vidarebefordra dessa uppgifter eller ange från vilken källa uppgifterna kan erhållas.
30. I sitt svar diskuterar kommissionen inte sakinnehållet i varje enskilt fall eller åtgärdens förenlighet med den gemensamma marknaden. Det svar som kommissionen ger är inte bindande för den EG-domstol som har begärt det. Kommissionen skall göra klart att dess ståndpunkt inte är slutgiltig och att domstolens rätt att begära att EG-domstolen meddelar ett förhandsavgörande i enlighet med artikel 177 inte har påverkats.
31. De är av vikt för en korrekt rättsskipning att kommissionen besvarar förfrågningar om juridisk eller faktisk information så snabbt som möjligt. Kommissionen kan emellertid inte tillmötesgå en sådan begäran om inte en rad villkor har uppfyllts. De nödvändiga uppgifterna skall vara tillgängliga för kommissionen och kommissionen får endast vidarebefordra information som inte är sekretssbelagd.
- ⁽²¹⁾ Kommissionen har informerat medlemsstaterna om: "... att den i tillämpliga fall — efter att ha givit den berörda medlemsstaten möjlighet till kommentar och till att överväga att istället ge räddningsstöd enligt definitionen i gemenskapens riktlinjer — kan anta ett interimistiskt beslut som uppmanar medlemsstaten att återvinna belopp som har utbetalats i strid med procedurreglerna. Stödet måste återvinnas i enlighet med den nationella lagstiftningens regler; det återbetalningspliktiga beloppet löper med ränta från den tidpunkt stödet betalades ut". (Kommissionens meddelande till medlemsstaterna som tillägg till kommissionens brev nr Gen.sec.(91) D/4577 av den 4 mars 1991 angående förfarande för anmälan av planerade statliga stöd och tillämpliga förfaranden i det fall stöd givits i strid med reglerna i artikel 93.3 i Romfördraget, ännu ej publicerat.)

32. Artikel 214 i Romfördraget ålägger kommissionen att inte lämna ut upplysningar som omfattas av tystnadsplikt. Dessutom är skyldigheten till lojalt samarbete enligt artikel 5 tillämplig i fråga om förhållandet mellan domstolar och kommissionen och rör inte parterna i tvistemålsprocesser i dessa domstolar. Kommissionen är skyldig att iakttä juridisk neutralitet och objektivitet. Följaktligen skall den inte tillmötesgå en begäran om information om den inte görs av en nationell domstol, antingen direkt eller indirekt genom parter som har beordrats av den berörda domstolen att begära vissa upplysningar.

VII. SLUTLIGA ANMÄRKNINGAR

33. Detta tillkännagivande gäller i tillämpliga delar för relevanta bestämmelser om statligt stöd, i den utsträckning de är direkt gällande i rättsordningarna i medlemsstaterna, i

— Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen och bestämmelser som antagits genom detta, och

— Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

34. Detta tillkännagivande utfärdas till vägledning och begränsar inte på något sätt de rättigheter som EG-rätten ger medlemsstater, enskilda personer eller företag.

35. Detta tillkännagivande påverkar inte tolkningar av gemenskapsrätten som kan göras av Europeiska gemenskapernas domstol och förstainstansrätt.

36. En sammanfattning av de svar som ges av kommissionen i enlighet med detta tillkännagivande skall offentliggöras årligen i Konkurrensrapporten.

Meddelande enligt artikel 19.3 i rådets förordning nr 17 ⁽¹⁾ om ärende IV/34.607 — Banque Nationale de Paris — Dresdner Bank

(95/C 312/08)

(Text av betydelse för EES)

FAKTISKA OMSTÄNDIGHETER

1. Samarbetsavtalet enligt anmälan

1. Anmälan

Samarbetsavtalet anmäldes formellt till Europeiska gemenskapernas kommission den 27 januari 1993 i enlighet med artiklarna 2 och 4 i rådets förordning nr 17. Det innebär ett totalt och i princip exklusivt samarbete på global nivå mellan Banque Nationale de Paris (BNP) och Dresdner Bank (DB) inom bankområdet. Det har slutits på obegränsad tid och godkänts av de båda bankernas bolagsstämmor.

2. Målsättningarna för samarbetet

— De båda bankerna vill möta den ökande konkurrensen inom banksektorn som beror på

närvaron av nya konkurrenter, såsom utländska banker, försäkringsbolag, företag som har inrättat egna banker, men också kreditkortsföretag som erbjuder ett allt större sortiment av finansiella tjänster. För att nå detta mål vill de båda bankerna tillsammans uppnå synergieffekter genom att minska kostnaderna, särskilt genom ett nära samarbete vad gäller logistik och inom vissa specifika områden av deras internationella verksamhet.

— De båda bankerna vill möta utmaningen från den enhetliga marknaden och marknadernas globalisering som i allt högre grad kräver tillhandahållande av internationella finansiella tjänster till kunderna. Därför vill de förstärka sin närvaro i länder utanför Tyskland och Frankrike ("tredje land") för att bättre kunna konkurrera med utländska banker, men också

⁽¹⁾ EGT nr 13, 21.2.1962, s. 204/62.